Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 199. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 13-го ВЕРЕСНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 13, 1977 No. 199. VOL. LXXXIV.

ГЕЛЬСІНКСЬКІ ДОМОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕВІРКА ЇХ ВИКОНАННЯ ДАЮТЬ НАГОДУ І МОЖЛИВІСТЬ СТАВИТИ В ПОВНІЙ ШИРИНІ ПОЛОЖЕННЯ УКРАЇНИ В СССР — ЗАЯВЛЯЄ ВИСОКИЙ УРЯДОВЕЦЬ ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ

Вашінгтон. — Постанови Заключного акту Гельсінкської конференції в справах европейської безпеки і співпраці та теперішня перевірка виконання цих постанов дають добру нагоду і можливість видвигнути в цілій ширині справу положення України в Сооветському Союзі — заявив високий урядовець Державного департаменту у відповідь на запит Уляни Мазуркевич, представниці Вашінгтонського Комітету виконання Гельсінкських домовлень в Україні, під час конференції представників американських етнічних груп, що відбулася в цьому департаменті минулого четверга, 8-го вересня. Конференція була скликана спеціяльно з метою познайомитись з думками, поглядами і побажаннями представників етнічних груп у зв'язку з другою частиною Београдської конференції, яка має початися в жовтні ц. р.

Конференцію, яка відбулася в одній із конеференційних заль Державного департаменту в передполудневих годинах згаданого четверга, відкрив і нею проводив радник Державного департаменту Метью Німец, а в панелі, який з'ясовував справи Београдської конференції та відповідав на запити і завваги приявних, разом з ним взяли участь: голова американської делегації на підготовчій конференції в Београді в червні-липні ц. р. амбасадор Альберт В. Шерер, асистент державного секретаря для прав людини і гуманітарних справ Патрішія Деріян, заступники асистента державного секретаря — Бюро европейських справ — Джеймс Ґудбі і Вілліям Лорс, директор штабу та генеральний дорадник Комісії в справах безпеки і співпраці в Европі Р. Спенсер Олівер, старший дорадник цієї Комісії Ґай Коріден та Кліфорд Броді з Бюра прав людини і гуманітарних справ.

На початку конференцію привітав, з'ясовуючи актуальні проблеми недалекої Београдської конференції, новонайменований президентом Картером голова американської делеґації на цю конференцію, колишній секретар праці та член Верховного Суду ЗСА, Артур Ґолдберґ.

(Подібні конференції в Державному департаменті відбуваються, звичайно, „тільки на базі тла" („он бекґравнд бейзіс онлі"), себто можна подавати учасників конференції і навіть цитувати їхні ствердження чи відповіді, але не називати урядовця, що їх висловив. Цієї засади придержуємось і в передачі цього повідомлення).

Припадком сталося, що коли після вступних завваг панелістів піднеслося багато рук бажаючих ставити запити чи висловлювати свої завваги і побажання, модератор дав перше слово згаданій представниці Вашінґтонського Комітету слідкування за виконанням Гельсінкських домовлень в Україні, Уляні Мазуркевич. Вона насамперед коротко ствердила, що в Україні комуно-московський окупаційний режим продовжує народовбивство, зокрема в ділянці української культури, насильно переводячи русифікацію, всупереч постановам власної конституції та підписаних советським урядом Гельсінкських домовлень. Коли ж окремі громадські групи слідкують за виконанням Гельсінкських домовлень, то членів тих груп арештують і засуджують, як засудили Руденка і Тихого. Чи американська делеґація на конференцію в Београді про це знає та чи має в пляні видвигнути цю спараву в Београді?

У відповідь на цей запит один з панелістів ствердив, що Державний департамент про ці справи добре поінформований, але на підготовчій конференції в Београді, яка займалася процедуральними пробле-

(Закінчення на ст. 4-ій)

ЮВІЛЕЙНИМ КОНҐРЕСОМ У ЧІКАҐО ВІДЗНАЧЕНО 125-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО БАПТИСТСЬКОГО РУХУ

Чікаґо, Ілл. (В. Григоренко). — Уже в п'ятницю, 2-го вересня, численні гості з різних сторін Америки й Канади заманіфестували своє палке бажання бути на ювілейному святі перемоги баптистського Руху України і вщерть наповнили Молитовний дім Української Баптистської Церкви в Чікаґо.

Ювілейне гасло „Перемога з Христом" часто лунало з уст багатьох промовців у палких проповідях на різні аспекти духовної перемоги Українського Баптизму і поряд з виступами хорів, сльоспівів, декламацій і привітів заповнили торжественні Богослуження Ювілейного Конґресу, що відбувся в днях 2 - 5-го вересня.

Привітання для Конґресу прибули листовно від українських баптистських Об'єднань в Англії, Австралії, Південній Америці, Канаді, Каліфорнії, а найпалкіші привітання надіслало одновірне баптистське Братство України.

Письмово привітав Ювілейний Конґрес президент Микола А. Лівицький від себе і від Уряду Української Народної Республіки в екзилі. Від Світового Конґресу Вільних Українців привітав Конґрес листом перший заступник президента Микола Плав'юк, а від Українського Конґресового Комітету Америки привітання та побажання успіхів переслав адміністративний директор Іван Базарко. Бажав учасникам Конґресу успіхів репрезентант Стейту Іллінойс Борис Р. Антонович. Від імені Центру Студій Релігії та Комунізму в Кестон Коледж за дорученням паст. М. Бурдо прислав якнайкращі побажання успіхів координатор Українського Відділу в Кестон проф. Р. П. Морозюк. Від Інституту Дослідів Волині й Товариства „Волинь" прислали привітання д-р С. Радчук — голова ІДВ й інж. І. Онуфрійчук — голова Т-ва.

Особливо гарячі й палкі привітання передав від Наукового Товариства ім Шевченка в ЗСА телефоном проф. д-р Ярослав Падох, бажаючи особливих успіхів у відзначенні тієї важливої події в історії Українського Народу — постання Українського Баптистського Руху.

Представник Українського Народного Союзу, його головний організатор Степан Гавриш у передачі привітань м.і. сказав: „Моїм завданням представити УНС — заморську твердиню, цю велику установу, на історичному Святі: кажу, „історичному" тому, що це небувала подія в історії нашої Української Нації. Вітаю Вас від нашої Екзекутиви, бажаю Вас усім рясних Божих благословень у дальшій праці та в успішнім відзначенні Вашого Ювілею!..." Головний організатор С. Гавриш передав від Управи та Членства УНС подарунок для ВЄвББратства.

Через представника п-ні Катерину Баран, головного контролера Українського Робітничого Союзу, голова УРС Іван Олексин передав подарунок для ВЄвББратства та письмове привітання Ювілейному Конґресові.

Представник радіостанції „Транс-Світове Радіо", через яке передаються ра-

(Закінчення на ст. 4-ій)

ВІДБУВСЯ ДЕНЬ ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, Д-Р МАРІЯ КВІТКОВСЬКА ПЕРЕОБРАНА НА ГОЛОВУ УЗХ

Лігайтон, Па. (ПР). — Святкування Дня Олени Теліги відбулося тут на Оселі ОДВУ ім. О. Ольжича в присутності делеґаток УЗХ та гостей із Братніх Організацій, представників різних національних організацій та гостей. Відзначення 70-річчя уродин Олени Теліги й 35-річчя її героїчної смерти задокументовано люксусовим виданням Українським Золотим Хрестом монументального Збірника її творів під редакцією Олега Штуля-Ждановича.

День Олени Теліги в неділю, 4-го вересня, почався полевими Богослужбами на Оселі. По закінченні Служб Божих членки УЗХ з своїми прапорами та прапорами Братніх Організацій та хрестом і хоругвами, які привезені того року з України членкою УЗХ Марусею Попович та подаровані оселевій каплиці, рушили до могили й дубового хреста-пам'ятника українським революціонерам, де православний о. протопресвітер Артемій Селепина й католицький о. Богдан Левицький спільно відправили панахиду. Отець А. Селепина в своєму слові коло пам'ятника згадав про вартості літературної творчости Олени Теліги та про її героїчний шлях і смерть. Отець Богдан Левицький виголосив зворушливу проповідь про працю Українського Золотого Хреста, про успішні табори УЗХ, в час Служби Божої, коли й посвятив привезені з України хоругви.

Після полудня в симпозіюмі „Олена Теліга в живім слові" взяли участь д-р, Галина Лащенко й д-р Олег Лащенко, які знали особисто Олену. Д-р Галина Лащенко пригадала їхнє знайомство з дитинства аж до її смерти, а д-р О.Лащенко насвітлив „Поворот" Олени Теліги до Києва, де вона й загинула з своїм мужем, розстріляна німцями в Бабиному Ярі. Поетка-письменниця Ганна Черінь у своєму слові вказала на духове спорідненя ідей Олени з сучасним письменством нескорених в Україні. Володимира Кавка почала програму поезією О. Теліги „Лист", а сестри Михайлюківни: Уляна, Оля, Маряна, Оксана й Маруся — рицитували поезії Олени. Модераторкою симпозіюм, бул проф. Оксана Ґенґало. Велика заля Оселі була вщерть виповнена.

День Олени Теліги закінчився Святочною Вечерою, якою проводила м-голова Головної Управи УЗХ Павлина Різник. Вона привітала присутніх і попросила до слова знову переобрану довголітню голову УЗХ д-р Марію Квітковську. По слові голови ГУ УЗХ, молитву провів о. Артем Селепина, Голова Консисторії Української Православної Церкви в ЗСА. В часі вечері представлено представників центральних організацій: паніматку Олександру Селепину, голову Об'єднання Православних Сестрицтв, Івана Одежинського від УНСоюзу, д-р Мирона Чаповського від УРСоюзу, Михайла Белендюка від Команди Пластової Старшини, Романа Крупку від Головної Управи Товариства за Патріярхат, Віру Дорожинську від „Зарева",

(Закінчення на ст. 4-ій)

Уряд ЗСА вирішив видати візи представникам совєтських профспілок

Вашінгтон. — Не зважаючи на опозицію з боку Американської Федерації Праці — Конгресу Індустріяльних Організацій (АФП—КІ0) та змінюючи свою дотеперішню політи-

Державний департамент минулого тижня повідомив, що видасть в'їздні візи чотирьом представникам совєтських робітничих спілок, які плянують прибути до ЗСА у вівторок, 13-го вересня, і протягом двох тижнів відвідати Чікаґо, Детройт, Клівленд, Піттсбурґ і Ню Йорк.

Речник Державного департаменту заявив, що уряд вирішив видати візи репрезентантам совєтських профспілок з уваги на те, що недавно змінено закон ЗСА і відтепер в'їзд до цієї країни вільний для всіх, навіть членів комуністичних партій, хіба державний секретар вважав би, що дана особа „може пошкодити безпеці ЗСА''. Досі Державний департамент мусів видавати окремі дозволи на відвідини будьяким членам комуністичної партії чи комуністичного уряду. Однак уряд ЗСА також вирішив дозволити совєтським представникам профспілок прибути до Америки тому, бо Гельсінкське домовлення, що його підписало в 1975-му році 35 держав, містить постанову про „вільніший обмін людьми та інформаціями'' — заявив речник Білого Дому.

Провід АФП—КІ0 гостро засудив це рішення уряду, ствердивши, що в совєтському Союзі „не існує дійсний робітничий рух'', бо совєтський уряд, точніше компартія, контролює всі профспілки і є фактично єдиним працедавцем. Тому представники совєтських робітничих спілок справді є представниками уряду, що використовує робітників, які не мають жадних прав.

Державний департамент, який ще минулого квітня відмовив в'їздні візи для інших представників совєтських робітничих спілок, повідомив, що у вівторок, 13-го вересня, до ЗСА прибудуть на запрошення Американської робітничої спілки для дії і демократії совєтські робітники Андрей Гаценко, Віктор Жіловский, Марія Садова і Людмила Сємйонова.

Сенат розглядатиме договір з Панамою щойно в січні-лютому

Вашінгтон. — Сенатор Роберт Бирд, лідер Демократичної більшости в Сенаті, в суботу, 10-го вересня, заявив, що та Палата Конгресу розглядатиме недавно підписані домовлення між ЗСА і Панамою щодо Панамського каналу щойно в січні або в лютому наступного року, хоча Білий Дім волів би, щоб Сенат ратифікував ці домовлення ще перед листопадом ц. р., тобто, перед річною відпусткою Конгресу. Сен. Бирд, який може мати великий вплив на вислід ратифікаційної процедури в Сенаті, сказав, що справа Панамського каналу „надто важлива і контроверсійна", щоб її можна було полагодити протягом наступних кількох тижнів і тому сенатори мусять присвятити тій спарві „багато часу і уваги". Він, однак, обіцяв, що в січні-лютому справа нових домовлень щодо Панамського каналу „матиме в Сенаті першенство".

Як відомо, в Сенаті та серед американського загалу існує досить поважна опозиція до нових домовлень між ЗСА і Панамою, не зважаючи на те, що домовлення передбачують, що Панама перебере контролю над каналом щойно в 2000-му році, як теж запевняють, що навіть після того реченця ЗСА відіграватимуть важливу ролю в його оборонній системі, зокрема матимуть право обороняти „невтральність" Панамського каналу. Наприклад, минулої суботи, 10-го вересня, республіканський сенатор Бері Ґолдвотер з Арізони, кандидат на президента ЗСА в 1964-му році, поінформував, що голосуватиме проти нових домовлень з Панамою, хоча раніше твердив, що новий договір в тій справі конечно потрібний.

День пізніше, в неділю, 11-го вересня, колишній каліфорнійський губернатор Роналд Ріґен, який минулого року старався здобути номінацію Республіканської партії на пост президента ЗСА, на телевізійній програмі повторив своє твердження, що якщо домовлення буде ратифіковане Сенатом, то тоді Панамський уряд кожної хвилини зможе знаціоналізувати Панамський канал, подібно, як це зробив єгипетський уряд зі Суезьким каналом. Ріген закликав сенаторів обох політичних партій голосувати проти нових домовлень, не зважаючи на те, що теперішній демократичний президент Джіммі Картер і колишній республіканський президент Джералд Форд підтримують нові домовлення відносно Панамського каналу.

Вимога багатьох: Берт Ленс повинен зрезиґнувати

Вашінґтон. — У неділю, 11-го вересня, Маргарет Констанца, спеціяльна дорадниця Білого Дому для публічних зв'язків, закликала Берта Ленса, директора Бюра Управління і Бюджету, добровільно зрезигнувати з того посту з уваги на розголос, якого набула справа здогадних „сумнівних особистих фінансових трансакцій'' Ленса. Маргарет Констанца мотивувала свій заклик тим, що контроверсія довкола справи Ленса спричинилася не тільки до того, що сам Ленс не може ефективно виконувати своїх обов'язків директора Бюра Управління і Бюджету, але також президент Джіммі Картер змушений присвячувати тій справі „надмірну кількість часу''.

День раніше сенатор Роберт Бирд, лідер Демократичної більшости в Сенаті, теж закликав Ленса зрезигнувати, але зазначив, що Ленс повинен раніше свідчити перед Сенатською комісією для урядових справ, яка розглядає закиди проти Ленса, що він допускався „сумнівних банкових трансакцій'', коли ще був директором банку „Калгун Фирст Нешинал Бенк'' у Джорджії.

Демократичний сенатор Генрі Джексон із стейту Вашінгтон, член згаданої Комісії, того самого дня сказав, що не можна засуджувати Ленса ще перед переслуханням, а треба дати йому нагоду роз'яснити цілу справу Комісії. Той самий аргумент висловив Джоді Повелл, пресовий секретар Білого Дому, зазначуючи, що таке є становище і президента Картера. Однак, два інші члени згаданої Сенатської комісії, а саме, демократ Абрагам Рібікофф з Коннектикату і республіканець Чарлс Персі з Іллінойс, ще минулого тижня закликали президента Картера вимагати резиґнації Ленса.

Сенатор Говард Бейкер із Теннесі, лідер Республіканської меншости в Сенаті, та конгресмен Джон Ровдс, лідер Республіканської меншости в Палаті Репрезентантів, твердили в неділю, 11-го вересня, що „справа Ленса'' пошкодить Демократичній партії під час виборів у 1978-му році і може довести до того, що республіканці здобудуть додаткових 40 місць у Палаті Репрезентантів, які тепер є обсаджені демократичними конгресменами.

Брежнєв відбув розмову з головою Найвищого Суду ЗСА Ворреном Е. Бирґером

Москва. — Генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв прийняв на спеціяльному послуханні головного суддю Найвищого суду ЗСА Воррена Е. Бирґера (Burger) і перевів з ним довшу розмову, в якій поновно критикував становище Адміністрації президента Картера до справи скорочення стратегічної зброї і підписання нового договору. Офіційна совєтська пресова аґенція ТАСС інформує, що Брежнєв заявив Бирґерові, що совєтсько-американська співпраця може розвиватися тільки на базі взаємного порозуміння і рівноправности та пошанування загально прийнятих норм в міжнародних відносинах. Речники американської амбасади в Москві інтерпретують закиди Брежнєва, як свого роду розчарування, що, мовляв, Вашінгтон бажає вести переговори про скорочення стратегічної зброї з позиції сили, досягнувши наперед перевагу в стратегічній зброї, чим порушує, на думку Брежнєва, домовленість у Владивостоці. При тому совєтський верховода не бажав входити в подробиці теперішніх розмов, ведених на міністеріяльному рівні, і переговорів обидвох міністрів закордонних справ Андрея Громика і Сайруса Венса. Громико, займаючи до цього становище минулого тижня, заявляв, що підписання нового договору про скорочення стратегічної зброї є абсолютно можливим, але при тому не подав чи у цій справі наступили якінебудь зміни совєтської сторони. Головний суддя Найвищого Суду ЗСА розмовляв з Брежнєвим годину і 20 хвилин, закінчуючи цим свою 9-денну візиту до Совєтського Союзу. В часі візити Бирґер мав можливість відвідати концтабір для малолітніх проступників.

Пастор Біллі Ґрегам закінчив відвідини Мадярщини

Будапешт. — Минулої суботи, 10-го вересня, відомий американський євангельський проповідник Біллі Ґрегам закінчив свою 8-денну поїздку до Мадярщини, під час якої проповідував п'ять разів перед великими натовпами осіб, включно з протестантами, які прибули з Польщі, Чехо-Словаччини, Східньої Німеччини та Югославії.

Ґрегам, який прибув до тієї комуністичної держави на запрошення Ради Вільних Церков Мадярщини, тобто, організації, яка об'єднує всі „офіційні'' протестантські віровизнання в тій країні, проповідував минулої суботи в Баптистській церкві в центрі Будапешту, але його проповідь передавано рівночасно до кількох інших церков мадярської столиці. Протягом свого 8-денного побуту в Мадярщині Ґрегам проповідував перед майже 30,000 осіб.

Відлітаючи з Будапешту, пастор Ґрегам заявив, що під час своєї поїздки не заторкував „політичних справ'', а старався тільки „прокласти мости взаємозрозуміння'' між Америкою і країнами Східньої Европи, бо „світ проходить через зміну і ми вже починаємо розуміти себе краще ніж досі''. Проте, коментатори вказують, що його поїздка таки мала політичний характер, бо він одержав запрошення від Ради Вільних Церков, яка в дійсності є урядовою установою, тобто діє за згодою мадярського уряду, який старається доказати світові, що у тій комуністичній державі таки існує свобода релігії.

Пастор Біллі Ґрегам був перших американським церковним діячем, що проповідував у комуністичній країні Східньої Европи.

Гості із Мюнхену виступлять у Філядельфії

Філядельфія, Па. (М. В.). — Стараннями Відділу Карпатського Союзу (закарпатських українців) у Філядельфії, у суботу 24-го вересня цього року, о 6-ій годині у залі УСО „Тризуб" при 4932 Н. Брод вулиці, відбудеться Товариська Зустріч з гостями з Мюнхену. В рамках зустрічі, в першій частині програми, д-р Володимир Маруняк виголосить актуальну доповідь: „Українці в Західній Европі — стан, проблеми, перспективи. Це про українців-залишенців у Західній Европі по Другій світовій війні, після ліквідації ДП таборів і великого роз'їзду українських скитальців за море. Про те, як жила і що зробила українська еміграція для добра української справи, для свого збереження у Західній Німеччині, Австрії, Італії, Франції, Англії у минулих 1950-1977 рр. Деякі події з українського життя будуть коротше з'ясовані, а головні проблеми культурного й політичного життя, зокрема, видавнича справа, радіо, університети — ширше. Доповідач подасть не тільки загальну інфор-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Куба висилає нові військові частини до Анґолі

Віндгок, Південно-Західня Африка. — Пресові агенції інформують, що кубинський диктатор Фідель Кастро, помимо застереження до його інтервенційних війн в Африці, вислав недавно додаткових 4.000 вояків до Анголі, щоб припинити дуже серйозну внутрішню кризу, яка заіснувала там у зв'язку з активністю партизанських частин. Пресова Асоціяція Південної Африки повідомляє, що „економічні труднощі і зміцнення військової активности опозиційних партизанських частин проти теперішнього режиму спричинили теперішню серйозну внутрішню кризу''. В повідомленні сказано, що визвольний рух на півдні країни розпоряджає добре зорганізованими партизанськими частинами, які останньо захопили два міста і посилили деморалізацію урядових військ. Висилка Кубою додаткових 4.000 вояків, вишколених для ведення партизанської війни, мала б забезпечити центральний уряд від упадку. В Анголі перебуває тепер 23.000 кубинців.

ВСІ НА МАНІФЕСТАЦІЮ 18-го ВЕРЕСНЯ В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНИ!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Черговий обман

Здається від хвилини приходу до влади в СССР теперішнього верховоди Леоніда Брежнєва, а зокрема від часу активізування Москвою політики мирного співіснування із Заходом, чи як її тепер називають — політики детанту, Совєтський Союз скерував свої зусилля у напрямі здобуття західніх капіталів і, як це висловлюється англійський журнал ,,Економіст", на ,,заманення капіталістичних грошей", які були б зужиті на розбудову економіки Сибіру, яка, не зважаючи на кількакратні спроби совєтського уряду, не змогла піднестися до рівня европейської частини СССР. Навпаки, совєтські господарники, хоч і вклали там чимало грошей, то, однак, нічого особливого не змогли осягнути без допомоги Заходу, його грошей і технології, створюючи тільки ще більший хаос, систему безгосподарности, бюрократичну недолугість тощо і Сибір дальше залишався ,,диким" неосвоєним Сходом. У зв'язку з цим Москва, змінивши підхід, розпочала погоню за західніми державними капіталами та наївними підприємцями, які хотіли б інвестувати свої капітали у розвиток Сибіру, обіцяючи їм казкові зиски з капіталовкладень. Користаючи зі совєтських запрошень, Сибір почали відвідувати численні делеґації західніх країн, в тому спеціялісти окремих ділянок, які, хоч і стверджували наявність великих багатств, особливо вугілля, газу, залізної руди, нафти тощо, то все одно вони не виявляли великого захоплення до совєтських пропозицій, бо як твердили німецькі індустріяльні кола, така інвестиція на Сибірі пов'язана не тільки з великими капіталами, але також із ще більшим політичним риском у випадку змін у СССР. Подібну думку заступали також японські і американські кола.

Москва однак не здавалася і настирливо з великою послідовністю далі працює в тому напрямі. Пропозиції в першу чергу сиплються у бік американців, канадців, японців, німців, французів та інших індустріяльних країн у свідомості, що ці країни з високо розвиненою технологією, єдині спроможні опанувати величезні простори Сибіру і розбудувати там потрібну індустрію. Знаючи ментальність західніх підприємців, кремлівські верховоди з допомогою вчених і окремих публікацій розмальовували приманливими барвами проєкти освоєння Сибіру за допомогою атомової енерґії, автоматизації, електроніки тощо. Очевидно, все це нереальні фантазії, завданням яких було притягати чужинний капітал. Не можна сказати, що совєтські заходи пройшли надаремно, бо охочих ,,позичати'' гроші знайшлось чимало: заходами італійсько-німецьких капіталів збудовано у п'ятирічці 1970-75 фабрику тракторів в Алтаї, автоматичні рудники в Свердловську, Челябінську і Магнітогорську, розпочались роботи також на інших проєктах, фінансових японськими, французькими і німецькими капіталами. Але назагал московські старання отримати кредити на освоєння тайги не були успішними і тому ,,погоня" продовжується.

Треба однак сумніватися у її успішність, бо на Заході хоча помалу, але послідовно наступає політичне протверезіння, базоване на свідомості, що західні кредити фактично зміцнюють совєтсько-російську імперію, яка, ведучи аґресивну політику загарбання народів, вже завтра може стати окупантом тих країн, які сьогодні, співпрацюючи з нею, спричиняються до її розбудови.

Комуністи в Камбоджі вбили 2,5 мільйона осіб

Гонолюлю, Гаваї. — Колишній президент Камбоджі, Лон Нол заявив кореспондентам, що комуністи, перехопивши силою владу в його країні 28 місяців тому, вбили різними способами 2,5 мільйона його земляків. Розмовляючи з кореспондентами у своєму домі на Гаваях, де він живе від часу захоплення влади комуністами в Камбоджі, маршал Нол скиптично висловився про повідомлення, що між військовими частинами Камбоджі і об'єднаного комуністичного В'єтнаму дійшло до зудару на пограниччі. Лон Нол, який розмовляв з кореспондентами при допомозі свого сина, відмітив, що він одержав декілька звідомлень про зудари між вояками Камбоджі і В'єтнаму, але це була тільки спорадична перестрілка, до якої не треба прив'язувати більшої уваги.

Володимир Мацьків

РОЗПОЧАВСЯ ВЕРЕСЕНЬ

Розпочався вересень і в зв'язку з тим розпочинається шкільний рік у всіх школах, тобто початкових, середніх та вищих. Це дуже важливий час, бо він вирішує навіть майбутність і долю деяких людей.

Знаємо чейже, що існують діти і доростаюча молодь, які дуже радо ідуть до школи, радо вчаться і тим самим здобувають підстави до майбутнього життя і праці, бож рід і якість праці залежить від освіти, яку дана людина осягнула. Але бувають діти і молодь, яким шкільне навчання є важким тягарем і вони радо залишили б школу в кожній хвилині, а ходять до неї під примусом приписів, обставин та батьків. Про майбутнє життя вони мабуть не думають або уявляють собі його в дуже рожевих барвах. Тому перша половина вересня є дуже важливим очерком часу для усіх тих людей, які цієї справи дотепер не розглянули і не змогли вирішити так дуже важливої справи.

Сподіваючись, що всі наші батьки, які мають тепер дітей у шкільному віці, все це досконало розуміють і зуміють докласти всіх своїх зусиль і всього знання, щоб післати своїх дітей до відповідної школи та допомогти їм здобути таку життєву позицію, яка їм найбільше відповідає в зв'язку з їхніми духовими та фізичними силами.

Але існує ще одна пекуча справа, про яку слід усім нам подумати: приглядаючись та прислухуючись до розмов нашої молоді, можна без вагання сказати, що велика її частина послуговується між собою чужою мовою. Це незаперечний доказ, що ця наша молодь не розуміє як слід, хто вона є, до якого народу належить, і яка майбутність жде нашу спільноту, що живе поза рідною землею. Це дуже сумне явище і воно примушує нас заговорити про ці справи голосніше.

Тепер часто читаємо в пресі, що будь-то би ,,перетоплюючий котел" тепер вже не діє і всі люди можуть цілком свобідно шанувати свою рідну мову, свою культуру та всі надбання свого народу. Це настільки правда, що немає ніяких державних заходів, щоб насильно денаціоналізувати дітей чи молодь. Але вплив чужої школи, чужих по нації товаришів, обставини, серед яких приходиться нам жити, такий сильний, що він діє і то дуже сильно, тим більше, коли немає ніяких протизаходів від батьків та рідного середовища. І саме про ці справи слід подумати не тільки всім нашим батькам, але і усім провідникам нашої спільноти.

Найважливішим чинником у вихованні молодого покоління є батьківський дім, який є рішальним чинником на ціле життя молодої людини. Коли вдома панує відповідна атмосфера та рідна мова, коли всі читають рідну книжку (відповідну до віку) та свою газету, коли батьки стараються вияснювати своє походження та розповідати про нашу Батьківщину, яка хоча поневолена важким ворогом, але постійно бореться з ним, то дитина цього ніколи не забуде.

Важливим чинником у вихованні нашого молодого покоління могли б відіграти наші Церкви, якщо б усі наші священики це належно розуміли і приклали до цього своїх рук.

Але й ще дуже важливим чинником у національному вихованні наших дітей є і рідна школа, до якої повинні ходити всі наші діти, навіть і ті, яких батьки не вспіли навчитись і пізнати своєї рідної спадщини. Ця школа навчить дитину читати, писати рідною мовою, навчить дещо й історії свого народу та дасть підстави до пізнання своєї рідної культури. Рідна школа повинна розбудити бажання у дітей, щоб вони старались докладніше пізнати свою Батьківщину та всі її духові цінності.

Без знання рідної мови, своєї культури та історії своєї Батьківщини, людина ніяк не може відчувати приналежности до свого народу. Вона не може нічого прочитати, не може зрозуміти ніякої доповіді чи проповіді в церкві та не потрапить брати участи в Богослуженні у своїй церкві. Вона почувається чужинцем навіть серед членів своєї родини та в рідному середовищі.

Ось тепер, коли розпочинають свою працю школи українознавства, треба, щоб усі українські батьки, які мають у своєму серці хоча дрібку зрозуміння свого походження, записали своїх дітей до школи українознавства та допомагали їм користати з неї, бо там крім навчання бувають теж співтоваришi та співтоваришки своєї національности, з якими можна розмовляти рідною мовою. Бувають численні випадки, що знайомство, заключене у рідній школі, завершувалося пізніше подружжям молодих людей. Це дуже важлива справа, вона бо обмежує мішані подружжя, яких тепер так багато, а які щастя нашому народові не приносять.

При тому варто б звернути увагу нашим керівним чинникам, щоб вони подбали, про те, щоб усі наші рідні школи були обсаджені справжніми та добре підготованими вчителями та щоб постарались про опрацювання та видання якнайкращих підручників та всяких інших допоміжних чинників. Одним словом: щоб ці школи були притягаючим чинником, бо тільки національна свідомість нашого молодого покоління, пошана та любов нашої Батьківщини може запевнити нашій спільноті, що живе поза рідною землею, ще довгі літа існування.Упротилежному разі розплинемось і безслідно загинемо.

НЕМА ТО ЯК У КАНАДІ

УКРАЇНЕЦЬ ПІДСУМОВУЄ ЛЕТУНСТВО КАНАДИ

Вінніпеґ (ак). —Англомовна преса Канади і зокрема журнали для військових справ привітали надзвичайно прихильно першу в історії енциклопедію Королівського Летунства Канади, що оце появилася на книгарських полицях і зветься ,,РКАФ: Ескадрилі й літаки'', має 255 сторінок і коштує 19.95 дол. Ледве чи варто згадувати б цю фахову та солідно зложену книжку, якби не головний її автор — українець Семен Костанюк, що з таким же завзятцем як він, Джаном Ґрифином, 15 років присвятили на виготовлення, в міру людських сил, найбільш повного реєстру всіх летунських ескадриль Канади в час Другої світової війни та каталогу всіх машин, які це летунство мало. Так постала єдина і своєрідна книга, що не є, як підмічують фахівці й рецензенти, книжкою для масового читача, але яка нарешті, більш 30 років після закінчення війни 1939—45, поставила ім'я Канади на полицю подібних, давно вже в інших державах виготовлених та обов'язкових для шкіл штабовиків чи військових академій, альбомних і статистичних видань з ділянки летунства. Ті, що написали про книжку та яких рядки мали ми змогу прочитати, оцінюють книгу високо, вона написана прозоро, фахово та документально (напр. усі фотографії в ній тільки чорно-білі, щоб не вирізняти окремих машин) і ми й не дивуємось: гуцульської крови українець С. Костанюк виконав своє завдання згідно з традицією свого роду - блискуче і на повне признання....

Просто не віриш: це вже п'ять років...

У середу, 17-го серпня 1977 р. минуло повних п'ять років з часу, коли в такий же день 1972 року відійшов з української громади Вінніпеґу один з найвидатніших діячів нашої спільноти в Канаді та світі, організатор, журналіст, автор кількох публікацій і надусе неперевершений поборник комуністичної язви в Канаді та серед нашого брата — Тома Кобзей. Селянський син з Снятинщини, від 1911 р. в Канаді, діяч робітничо-фермерської організації і згодом, коли її перехопили червоні, член політбюра компартії Канади, Покійний зірвав у 1935 р. з цим середовищем і з того часу, зорганізувавши антикомуністичну Українську Робітничу Організацію, запекло поборював комунізм ділом, письмом і словом до самої смерти, здобувши собі високу пошану та авторитет серед своїх і чужих. У висліді своєї праці та жертвенности, в якій впарі з ним йшла його дружина Олена, теж зі Снятинщини, обоє п-во Кобзеї передали зі зароблених працею рук коло 10,000 дол. на різні цілі своєї громади та зорганізували серед своїх знайомих і друзів ще яких 25,000 і не диво, що Т. Кобзей був постійно в Екзекутиві КУК та нагороджений Шевченківською медалею. Навіть відійшовши, залишив Покійний найкращу пам'ять по собі і ті, що його знали, свідомі досьогодні браку тієї невтомної та ідейної людини в нашій громаді. Кожен рік у роковини смерти Т. Кобзея їх думки линуть до п-ні Олени Кобзей зі співчуванням, а вона, в золотому сьогодні віці, і далі жертвенна, ідейна та зацікавлена життям, в якому брала участь з чоловіком та якому і сьогодні хотіла б допомогти з усіх своїх, все слабших сил. Світлі такі люди, як Тома й Олена Кобзеї, і пам'ять їх, напевно, буде завжди з нами та з нашими змаганнями за кращу долю українського народу.

Мода на українську горілку?

Канадське горілчане виробництво засмічене московськими назвами цього продукту так, що, мабуть, і в самій Московщині та в СССР такого немає. Кожна з горілчаних фірм намагається з того погляду перекричати іншу і сьогодні маємо в Канаді більш 15 таких ,,московських горілок'', отже ,,Комісар'', ,,Товаріщ'', ,,Інтернаціонал'', ,,Большой'', ,,Балалайка'', ,,Самовар'', ,,Тройка'', ,,Попов'', ,,Дмітрієв'' і ,,Смірнов'', до яких доходять ще ,,Ред Тассел'', ,,Гренд Дюк'', ,,Потерс'' і ,,Скелл'', що всі мають на своїх люксусово зроблених наклейках двоголового царського орла, а горілка ,,Ростов'' (Сентрал Кенада Дистилинґ Ко, Вейборн, Саск.) має вже й велику червону п'ятикутню зірку, ніби живцем з совєтського гербу. Можна різно розглядати те змосковщення горілчаного промислу Канади і мати навіть злорадність, що Московщина репрезентована тут виключно в пияцькому бизнесі, але можна, напр., теж дивуватись, коли на святковому, та ще й пов'язаному з релігійністю, столі українця, що вважає себе за патріота і ворога всього московського, стоять пляшки з орлами та зірками Москви. Незручність такої дійсності зрозуміли мабуть і деякі з горілчаних фірм і напевно з чистого шкурного бизнесу в останньому часі маємо в т. зв. лікерсторах вже й дві ,,українські'' горілки: донедавна самотньої ,,Коломіка-Водка'', продукції однієї з наймолодших канадських дистилярень у Канаді, бо у Форт Герри Дистилерс Лмт у Ґімлі, Манітоба, долучилася конкуренцією ,,Наша Водка'' виробу Кенедієнс Дистилерс Лтд з Монтреалу-Торонта і ті, що їдуть до ЗСА в гості до

(Закінчення на ст. 3-ій)

НА ПОРОЗІ ШКІЛЬНОГО РОКУ

(ЗВЕРНЕННЯ ШКІЛЬНОЇ РАДИ УККА І ЦЕНТРАЛІ ОПІКУНІВ ШКІЛ УКРАЇНОЗНАВСТВА ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ)

Вступаємо в новий 1977—78 шкільний рік. Незабаром відкриються двері всіх шкіл і їх будинки заповняться гамором дітвори і молоді. Відчиняться теж двері й українських шкіл у всіх більших місцевостях поселень українців в Америці, шкіл, що їх зорганізувала у більшості коло 30 років тому наша патріотична громада, наснажена турботою за майбутність своїх нащадків.

За ці останні три десятиліття багато змінилося і в світі, і в нашій громаді. В останньому часі пролунали наново давні гасла про ,,права людині — права народам", які відбилися відгомоном у всьому світі. Гомінким відлунням відізвалися вони і в нашій Батьківщині. Імена Мороза, Чорновола, Руденка, Тихого, Лук'яненка і сотень інших борців за права української людини і української нації не сходять із сторінок світової преси. На це відгукнулася живо наша молодь тут, організуючи акції на оборону переслідуваних братів в Україні.

Українознавчі школи вже узгляднили в своєму програмово-навчальному процесі все те, що діється у нашій Батьківщині, розширюючи в навчальних програмах матеріял сучасної проблематики і в Україні, і в діяспорі. Але це були лиш перші кроки.

Відтепер, коли нове середнє покоління учителів і виховників майже повністю вступило в організаційно-педагогічну систему українознавчого шкільництва, ще більше місця буде відведено сучасній українській проблематиці. Беручи як вихідну точку нашу історію, історію української літератури, історію культури і географічне положення України на тлі світових проблем, українознавчі школи проводитимуть навчально-виховний процес так, щоб дати своїм учням ширший погляд на життя й культуру в Україні, та підготовити їх до активної участи в громадському житті.

Особливу увагу буде звернено на краще вивчення української мови, щоб учні могли послуговуватися нею не лиш дома (розговірна мова), але й уживати її в публічних виступах (літературна мова), без неї бо не обійтись поважним українським громадським трудівникам.

За останніх кількадесят років нашого перебування в Америці багато змінилося теж в структурі тутешньої української громади. Виросло нове покоління молодих професіоналістів: лікарів, адвокатів, інженерів, науковців, економістів, мистців, які здобули і здобувають становища у цій країні. Більшість їх позакладали родини і мають дітей, сьогодні вже в шкільному віці. Правда, багато з них виїхали з міст, де діють українознавчі школи, заради заробіткової праці, інші вийшли з українського середовища внаслідок мішаних подруж, ще інші розгубилися на манівцях двох культур і перейшли навіть вдома на чужу розговірну мову, хоч заховали ще якесь почуття етнічної приналежности. Для дітей усіх цих батьків двері українознавчих шкіл відкриті. Для тих, яких батьки не навчили рідної мови, ведуться при кожній українознавчій школі курси для англомовних дітей. Не можемо також переочити дітей у віці дошкілля. Для них кожна Школа Українознавства мусить творити окремі кляси.

Наші школи не можуть стояти пусткою. Вони не сміють навіть виказувати зменшення кількости учнів. Про те повинна подбати вся українська громада.

Зближається новий шкільний рік. Є серед нас батьки, які з вигоди чи байдужности не приводять своїх дітей до українознавчих шкіл, хоча живуть в містах, де такі школи діють. Цим вони кривдять власних дітей, бо проґавленої в молодих роках нагоди ніщо пізніше не заступить. Ми очікуємо, що опікуни наших українознавчих шкіл, Батьківські комітети і вся українська громада зроблять усе, щоб усі діти прийшли до наших шкіл. Треба нам відшукати всіх ,,загублених'' дітей і живою інформацією, а навіть особистим переконуванням заставити їх батьків післати їх до українознавчих шкіл, хоча б це мало бути получене із невигодою, чи навіть із жертвою батьків. Відшукати і притягнути до наших шкіл треба теж дітей не лиш чисто українських, але й змішаних подруж, бо в них теж пливе українська кров. Хай ні одна дитина українських батьків не залишиться у цьому році поза українською школою.

За Шкільну Раду УККА:
Д-р Роман Дражньовський

За Централю Опікунів
Шкіл українознавства:
Інж. Д. Березовський
Д-р Осип Е. Бойчук

Юл. Мовчан

СКАНДИНАВСЬКІ ВРАЖІННЯ

(2)

Подібних удосконалень у тому шпиталі можна б навести більше, однак, це все коштує шалені гроші. Нам сказали, що вже тепер, якщо б обрахувати все, що витрачено на шпиталь Герлі, вартість одного ліжка коштуватиме біля 2,000,000 корон (один ам. доляр дорівнює 6-ти коронам). Щоб остаточно закінчити будову шпиталя, потрібно ще 5—6 років часу. Тому чимало людей висуває доречне питання — чи дійсно все це потрібно? Тобто, чи користь від такої модернізації перевищуватиме ті витрати, які треба платити за такі люксуси?

За вийнятком, може, одного випадку, коли англійські бомбовики, мабуть, помилково розбомбили одну школу в Копенгагені (правдоподібно, ціляли в будинок штабу німецького командування, а попали в школу), Данія під час Другої світової війни майже не потерпіла знищень. Залишається незрозумілим одне: як так, що німецькі ,,юберменші'', які так старанно шукали за ,,лебенсраумовн'', здається, ніколи не мали в своїх плянах призднати до ,,Великонімеччини'' також Данію?. Адже ,,підстав'' чи ,,виправдань'' для цього з їхнього погляду було більше, ніж треба. Поперше, географічно Данія — це наче продовження Німеччини на півночі і тому і кордон між цими двома державами не природний, а рівнолінійний, ,,штучний''. Подруге, мовно данці і німці споріднені, бо мають той самий германський корінь. Потретє, релігійно вони також близькі, бо переважна більшість данців лютерани або евангелики. І ось, не зважаючи на такі ,,ідеальні'' умовини, німецькі імперія- [illegible] ,,аншлюс'' з Данією (подібно, як це вони зробили з менш придатною для цього Австрією 1938 р.)

Нарешті, кілька слів про...порнографію. Тому, що вона в Данії від певного часу леґалізована, в багатьох за кордоном склалося враження, що тут на кожному кроці нічого більше не можна бачити, крім порнографії. В дійсності нічого подібного ми тут не бачили. В кожному випадку, в такому Клівленді, де порнографія вважається нелеґальною, у вітринах чи книжних кіосках можна бачити куди більше цієї макулятури ніж у Копенгагені, де порнографія леґально не заборонена. Чи не тому це, що заборонене яблуко завжди більш приманливе?

ШВЕЦІЯ

Хоча географічно, етнічно чи мовно Швеція не має нічого спільного з Україною, проте, ступаючи на її територію, якось мимохідь появляється враження, що наче прибуваєте до якоїсь хоча територіяльно і далекої, але одночасно і близької чи навіть рідної країни...Не буду говорити про інших, але такі почуття були, бодай, у автора цих рядків.

Цьому сприяє навіть певна зовнішня подібність. Передусім, в очі кидаються шведські національні жовто-блакитні прапори — інколи з хрестом на них, інколи без хреста. Їхні прапори можна бачити скрізь, починаючи від урядових будинків і кінчаючи маленькими прапорцями поруч подорожніх сиґнальних стовпів. На наш запит, що для шведів символізують ці кольори, нам сказали, що синій або блакитний символізує блакитне шведське небо, а жовтий — сонце на небі (у нас — жовта спіла українська пшениця).

Столиця Швеції — Стокгольм, яка виводить свій початок від 1252-го року, розташована на 14-ти островах. На одному з них, який звуть ,,Місто між мостами", стоїть величезний сірого кольору королівський палац. Побудований у формі чотирикутника, палац лише по боках має будинки, бо внутрі його міститься площа, куди можна заходити без жадного дозволу. Хоча за останні десятиріччя у Швеції запроваджено багато ,,соціялістичних'' порядків, проте, подібно до Англії чи Данії, титул короля тут міцно тримається, дарма, що його роля в основному декоративно-репрезентативна.

Наші очі шукають за пам'ятником тієї особи, яка свого часу так тісно була пов'язана з долею українського народу. Це — пам'ятник королеві Карлові XII (англійці чи американці не раз чомусь його називають Чарлсом, хоча це, на мою думку, зовсім інше ім'я). Але шукати довго не доводиться, бо пам'ятник стоїть в самому центрі міста, тобото, через воду напроти королівського палацу, проти оперного театру, в парку, що носить назву Королівського. Цікава річ: хоча на протязі понад 700-річної історії Швеція мала багато королів та королев, хоча Карл XII програв війну з Московщиною (і після тієї програ Швеція перестала бути ,,великою" державою в Европі), проте популярність його була і є серед шведів настільки велика, що вони бажали мати його пам'ятник в самому центрі міста. (В брошурі ,,Стокгольм", виданій 1973 р., пишеться про короля XII-го як про ,,короля-героя", що ,,був зразком партіотизму для всіх шведів"...).

І ось ми перед пам'ятником. Ще здалека кидається у вічі його відома невелика, тонка, з трохи видовженою шиєю фіґура з молодечим хлопчачим лицем. В той час, як правою рукою він притримує довгу шаблю, ліву руку він на всю широчінь витягнув на схід, в напрямку Москви, наче попереджуючи своїх земляків: дивіться — ось там наш запеклий ворог, он звідтам можете сподіватися всяких неприємностей!

І хоч напису на пам'ятнику ніякого немає, проте всі тут знають, що це пам'ятник ,,королеві-героєві'' — Карлові XII-му.

Але в Стокгольмі є ще більше пам'ятників Карлові XII-му. Один з них можна бачити у формі плити, вмурованої в стіни королівського палацу, ще інший — в музеєві мистецтв і, правдоподібно, є їх більше, бо пишу тільки про ті, що кинулися в очі на протязі лише кількох днів перебування в Швеції. Також однією з цінних пам'яток його доби є Каролінська каплиця, що її побудував Карл XII і яку він часто відвідував. Стоїть вона тут поруч т. зв. Рідарґольмської церкви, в якій зберігаються саркофаги з тлінними останками шведських королів від початку XУII-го століття.

Як абсолютний монарх і безкомпромісовий воєнний стратег, Карло XII був ,,незвичайним'' королем не тільки на протязі свого короткого життя (прожив він всього 36 років), але й після смерти не давали йому спокою. Двічі його тіло було ексгумовано, щоби перевірити його добре збережений череп, і тим самим підтвердити чи заперечити поголоску про те, що його вбив шведський солдат недалеко Норвезької фортеці в Фредріксгальді, 30-го листопада 1718 року.

Цікава деталь: підходячи до пам'ятника, в парку ми побачили чимало молодих людей зразка ,,гиппі'', які лежали там у різних позах. Одні з них спали (хоч це був день), інші видно, від ,,нічого робити'', байдикували. Ми запитали, що це може значити. Бо чогось подібного ми не бачили в жадному іншому парку Стокгольму. Нам відповіли, що з певного часу цей Королівський парк став центром ,,проґресивних молодих людей", зокрема, противників війни, які люблять сюди сходитися, мітинґувати, ну, і поспати (щось подібне до Юніон сквер у Ню Йорку). Але ввечері, коли стемніє, до парку люблять приходити не тільки молоді, але й старі, бо тут, під відкритим небом кожного вечора, як тільки на те може дозволити погода, відбуваються безплатні концерти музики та співів. В той вечір, коли ми там були, виступав ансамбль з Параґваю, який зробив на стокгольмців дуже миле враження. Де Параґвай, а де Стокгольм!

Одного разу я пригадав шведській провідниці нашої групи, старшого віку жінці, на ім'я Анна (вони, провідники туристів, чомусь люблять, щоб до них зверталися, вживаючи першого імени), що в Україні біля Полтави, є велика Шведська могила з похованими сотнями чи тисячами шведських солдатів, які загинули у нещасливім бою під Полтавою 1709 року. І що та могила згідно з інформаціями наших туристів, тепер перебуває в жалюгідному запущеному стані. Чи відомо щось про ту могилу шведському урядові? Чи шведський уряд проявив ініціятиву в напрямі заопікування могилою своїх синів, які полягли далеко на чужині 268 років тому?

Подумавши, мадам Анна відповіла, що вона, як історик (закінчила чи студіювала на історично-філосо-

(Закінчення на ст. 4-ій)

НЕМА ТО ЯК У КАНАДІ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

знайомих, можуть їм доказувати „впливи" українців у Канаді ще й пляшкою-двома української горілки. Обидві вони, кожна у 25 і 12 ансових пляшках, презентуються добре, бо „Коломійка" має поруч декоративної вишивки кілька нібито українських танцюристів, що радше подобають на пару польських мазурів, а на „Нашій" поруч вишивки є ще кольорова ілюстрація із розреготаними ніби у картині Репіна, запорожцями з вусищами і шапчищами. До речі, аматори „трунку" кажуть, що обидві горілки мають справді добрий смак — і бодай з цього боку „українські" горілки повинні б мати попит...

Золотий виграш для пані з Вінніпегу

Інститут св. Володимира в Торонті, що виконує такі завдання, як Вінніпезька Колегія св. Андрея, має при вул. Спадайна прекрасний будинок з великим (як рідко у Канаді!) тризубом на ньому, та запланував дальшу свою розбудову, від двох років влаштовує кожний пірвік виграші і таким чином збирає потрібні фонди з усієї Канади. Зокрема, багата в них була остання така імпреза Інституту св. Володимира, що звалася „Виграшем золота й сонця", мала 150,000 квитків, але й такі виграші, як 100 акрів землі, плитка золота, яка важила 10 унцій, дві картини В. Курилика, тижневе перебування на Фльориді і такий же в Акапулько, чол. одяг, бандура, м'ясо з цілого вола і конвертпершодникву з Експо з автографом Діфенбейкера та ряд інших нагород, в тому й 10 роверів і 10 золотих монет. Було за що позмагатись і приємно було нам прочитати, що у тому розіграшу мала щастя й українка з Вінніпегу — пані Леся Гвоздулич, вигравши золоту монету. Може, панове і пані з Вінніпегу, попробуємо щастя в дальших виграшах Інституту св. Володимира, ге?...

Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу Міннеаполіс, Міннесота

повідомляє, що

в середу, 21 вересня 1977 р., о год. 7:30 веч. в залі Українського Народного Дому
при 28 — 2-ій вулиці (Норт Вест)

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

Окружного Комітету Відділів УНСоюзу міста МІННЕАПОЛІС й ОКОЛИЦІ

ЦІЛЬ НАРАД:

1) Перевірити дотеперішню передконвенційну організаційну кампанію.
2) Намітити плян організаційної праці на останні місяці цього року.
3) Поінформувати присутніх про ЗАГАЛЬНО-СОЮЗОВІ Й ГРОМАДСЬКІ СПРАВИ.

В зборах візьмуть участь:
ЙОСИП ЛИСОГІР, головний предсідник УНС
УЛЯНА ДЯЧУК, головний касир УНС

До участи в нарадах запрошується Відділових урядовців Відділів УНСоюзу, а також Союзових членів і всіх, що зацікавлені СОЮЗОВИМИ Й ЗАГАЛЬНО-ГРОМАДСЬКИМИ СПРАВАМИ.

За Окружну Управу:

інж. Ярослав Карп'як, *секретар* — Гилярій Папіж, *голова*

Концерт учнів-студентів Музичної Студії проф. Зої Маркович

У неділю, 19-го червня ц. р. в залі „Тризуба" в Філядельфії, Па., відбувся концерт учнів - студентів відомої „Музичної Студії" проф. Зої Маркович.

У просторій залі „Тризуба" зібралося багато батьків і гостей і теж неукраїнська публіка музичного світу.

Програма концерту складалася з двох частин; сольових і ансамблевих точок.

Програмою проводив Володимир Лупань, вітаючи, на вступі, приявних, а в тому зокрема й наймолодшого учня „Студії" — 5-літнього Івася Шпернала, який „во хвалу" своїх батьків, розпочав науку гри на фортепіяні, маючи ледве чотири з половиною рочків.

Програму виконало 29 учнів - студентів, відігравши 29 різних музичних творів.

На програму склалися музичні твори композиторів, світової слави, як: Баха, Бетговена, Шуберта, Шумана, Мендельсона, Чайковського, Гріґа, Бела Бартока, Шопена, Лісхта, Кобалевського, Коломийця, Барвінського, Косенка, В. Шутя, Ревуцького й інших.

У першій частині концерту брали участь: Евген і Мирося Солтис, Лана і Наталія Дмитришин, Андрій, Марія, Іван і Григорій Лужецькі, Джіна Біляєв, Андрія Карбівник, Ліса Стасюк, Ярослав Смолій, Діяна і Роман Ткач, Богдан і Роман Бачара, Христина Комоновська, Ліда Німилович, Роман Лупань.

Усі вони грали прекрасно, як під технічним, так і музичним оглядом.

У другій частині концерту взяли участь: Віра Пришляк, Галина Небесна, Маріянна Пришляк, Марія Смолій, Люба Пришляк, Рената Яримович, Патріція Леонард і студентка Темпел університету, музичного коледжу Лаура Райбріч.

Усі вони грали чудово, а зокрема: Рената Яримович, граючи „Ракочій" Лісхта, Лаура Райбріч — „Ноктюрн" Лісхта.

Першими учнями в „Студії" є Рената Яримович і Ярослав Смолій.

„Музична Студія" проф. Зої Маркович стоїть на дуже високому мистецькому рівні, де вивчається стиль клясичної музики, світової слави композиторів, при тому й наших знаменитих українських композиторів.

У цій Студії викладали: проф. Володимир Грудін — композицію і теорію, Валентина Переяславець і Юрій Герасим, асистент, Рома Прийма і Анна Кругляк — балет, Едвард Озаліс і Яро Мигасюк — скрипка, Микола Горохів — спів.

Професор Зоя Маркович — це широко знана, знаменита піяністка, надзвичайно талановитий педагог, професор - консультант в музичних американських коледжах. Вона є автором двох збірників пісень — „Співають Солов'ейки" і стереофонічної платівки, — музики проф. Зої Маркович, у виконанні відомих артистів: Галини Андреадіс і Лева Рейнаровича, в супроводі великої симфонічної філядельфійської оркестри.

Проф. Зоя Маркович, водночас, є знана, як організаторка і мистецький керівник широковідомого вокального „Тріо" СУМА „Соловейки", що готується до відбуття турне, зі своїми виступами в Европі.

Проф. Зоя Маркович належить до багатьох наших культурно - освітніх установ, їх матеріяльно підтримуючи.

Учні Студії проф. Зої Маркович вчаться, з великим успіхом, в найвизначніших музичних американських коледжах.

Наприкінці концерту В. Лупань дякував проф. Зої Маркович за її велетенську працю, вкладену в Студії. А вдячні учні обдарували проф. Зою Маркович прекрасною китицею квітів.

Концерт викликав великі враження на приявних, в тому й на багатьох гостей з американського музичного світу.

о. проф. Іван Попель

Сл. п. Григорій Драбат

Провід Організації Українських Націоналістів (ОУН) повідомляє з великим сумом і болем українських націоналістичний актив і громадськість в Україні й на чужині, що 30-го серпня 1977 року, несподівано на пості в Лондоні помер на 57-му році життя один із найвизначніших націоналістів - революціонерів наших днів сл. п. ГРИГОРІЙ ДРАБАТ, заступник Голови Проводу Організації Українських Націоналістів (революціонерів), Головний Редактор націоналістичного журналу „Визвольний Шлях". Покійний народився у селянській патріотичній родині 17-го березня 1921 року, в Західній Україні.

Григорій Драбат

Вже у своїх молодечих роках Покійний включається у підпільну революційно - визвольну боротьбу ОУН, зокрема під час Другої світової війни на протинімецькому й протиросійському фронтах. Своєю небуденною інтелігенцією, працьовитістю, ідейністю і жертвенністю звертає на себе увагу організаційних зверхників, які доручають молодому активістові складні і рисковні завдання, з яких Він зразково вив'язується. Він належить до покоління борців сорокових років, які несли важкий тягар двофронтової війни. Працюючи на відтинку вишколів та пропаганди в ОУН на Рідних Землях, а згодом як старшина УПА, співформує ідейно - політично кадри УПА і революційного підпілля.

Опинившись з доручення Крайового Проводу ОУН й УПА на чужині, Покійний організує мережу ОУН і стає тереновим Провідником ОУН, виявивши небуденний талант організатора й глибокого, вдумливого автора - аналітика. Він стає членом Проводу Закордонних Частин ОУН за часів сл. п. Провідника Степана Бандери, згодом членом Проводу ОУН, довголітнім Заступником Голови Проводу й Керівником Секретаріяту. Покійний виконує різні провідні функції в ОУН, у тому Керманича референтури Кадрів, культурної політики, ідеології, політики і стратегії, редактора органу Проводу ОУН для кадрів ОУН. Він був автором оригінальних ідеологічних, програмових, політичних статтей. Важливими були зокрема його праці на організаційно - кадрові теми. Він глибоко розумів вагу й значення кадрів у революційній боротьбі. Покійний був безкомпромісово-принциповим революціонером у боротьбі за визволення нації, а водночас захисником всеукраїнського фронту патріотів самостійників і соборників у боротьбі за розвал російської тюрми і відновлення Української Самостійної Соборної Держави. У своїй діяльності Він особливо наголошував значення спільної визвольної боротьби поневолених націй, об'єднаних в АБН.

Покійний був визначним громадським діячем, співтворцем Союзу Українців у Великій Британії, довголітнім членом Керівних і Контрольних Органів СУБ-у, основоположником і членом Дирекції УВС і УІС, провідним членом інших громадських організацій.

Це Його твір — „Визвольний Шлях", найповажніший український націоналістичний суспільно-політичний і науково-літературний журнал, якому Він присвятив тридцять років свого жертвенного, трудолюбивого, благородного життя. Він поставив його на сьогоднішній високий рівень.

Революційна ОУН втратила непересічну людину, великого ідеаліста, кришталево чесного націоналіста, прямолінійного, скромного, що не любив розголосу, борця, повного посвяти аж до самовідречення, а при цьому високої якости інтелектуально творчого працівника. Клички його життя було — без етичного ідеалізму немає світоглядового націоналізму. Він був його живим втіленням. Його увага була завжди зосереджена на боротьбі нації на Рідних Землях, підтримку яких Він ставив у ієрархію завдань кадрів ОУН на чужині на першому місці.

Не тільки революційна ОУН, але вся українська спільнота втратила в особі сл. п. Григорія Драбата одного з найкращих патріотів, заступити якого буде незвичайно трудно.

Провід ОУН висловлює горем прибитій Дружині Покійного й усій Його Родині в Україні й на чужині своє найглибше співчуття.

Похорон Покійного відбувся в Лондоні у п'ятницю 9-го вересня 1977 року.

Нехай Чужа Земля буде Йому легкою, а слава про Нього вічною!

Провід Організації Українських Націоналістів

✝

У глибокій печалі сповіщаємо, що 8-го вересня 1977 року, несподівано, упокоївся в Бозі наш Дорогий Співмешканець і Невтомний Працівник на добро нашої оселі

бл. п.

АНДРІЙ ТХІР

ПОХОРОН — 12-го вересня 1977 р., від год. 10-ої ранку з української католицької церкви в Кергонксоні, на цвинтарі св. Духа у Гемптонбурґ, Н. Й.

Дружині, Родині Покійного, Його Друзям і Співмешканцям, висловлюємо найщиріше співчуття.

Засмучена

Управа Оселі „Золота Осінь" в Кергонксоні, Н. Й.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. нотаря Івана Даниловича

складаємо 25.00 долярів на „Церкву в Потребі".

ВП. Родині складаємо наше щире співчуття.

Іван, Ольга ПОДУСОВСЬКІ з доньками

Комітет св. Софії — Патріяршого Фонду в Гантері, Н. Й.

повідомляє широкі кола Мирянства, що замість квітів на могилу Покійного

бл. п. Івана Володимира Кобзяра

дотепер зібрано на релігійні і культурно-харитативні цілі суму 3,620.00 дол., з того на:

Патріярший Фонд	$2,625.00
Українські Студії при Гарварді	595.00
Стипенд. фонд-сиротинець, Бразилія	255.00
Т-во „Чорноморська Січ"	145.00

В імені Дружини і Рідні Покійного, складаємо всім Жертводавцям щиру подяку і просимо про молитви, щоби Всевишній оселив Його душу там, де праведні спочивають.

Урвалась не легка, але знаменна дорога життя чудової Людини

бл п. Івана Володимира Кобзяра

визначного змагуна-футболіста Львівської „України", Ужгородської „Русі" та Перемиської „Сяну". Мій смуток за Покійним великий, бо повернулись спомини з часу, коли у рядах футбольної дружини „Сян", тоді т. зв. „Українську Вундертіму" (із кількома змагунами „України" Львів) мені довелось вже із Покійним змагатись на футбольних площах міст Перемишля, Кракова та Варшави.

Замість квітів на зовсім свіжу могилу, складаємо 25.00 долярів на потреби УВСТ „Чорноморська Січ" у Нюарку, Н. Дж.

Адріян і Люба ЛАПИЧАКИ

Дружина та Рідня з сумом повідомляють, що 30-го серпня 1977 року, на 78-му році життя, після довгої недуги, помер

☦

СЕРГІЙ ВАСИЛЬОВИЧ ГОЛУБНИЧИЙ

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА та ПОХОРОН відбулися 3-го вересня 1977 року на православному цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Родина

Увага Українці у Філядельфії!

Заходами Відділу Карпатського Союзу у Філядельфії, Па.

в суботу, 24-го вересня 1977 року, о 6-ій годині вечора у залі „Тризуб" при 4932 Н. Брод вулиці

відбудеться

ВИСТУП ГОСТЕЙ з МЮНХЕНУ

1. В першій частині програми д-р **Володимир Маруняк**, б. редактор „Українського Слова" в Парижі, член Української Редакції радія „Свобода" в Мюнхені виголосить доповідь: **„УКРАЇНЦІ В ЗАХІДНІЙ ЕВРОПІ — СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ".**

2. В другій частині програми відома співачка **Наталя Наталенко-Маруняк**, відспіває **9 УКРАЇНСЬКИХ РОМАНСІВ і НАСТРОЄВИХ ПІСЕНЬ** при фортепіяновому супроводі **проф. Зої Маркович.**

Оцим запрошуємо Українців Філядельфії на цю **ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ з ГОСТЯМИ з МЮНХЕНУ.**

Програмки для вступу можна придбати в крамницях „Космос", „Оріон", Панства Лукасевичів, Панства Татунчаків.

Комітет

18-ий Відділ СУА в Пассейку, Н. Дж.

повідомляє, що

ЗАЙНЯТТЯ СВІТЛИЧКИ

починається

в суботу, 17 вересня 1977 р., о год. 9-ій ранку в Українській Централі

240 Hope Avenue, Passaic, N.J.

Заохочуємо всіх Родичів вписати своїх дітей у віці 3-6 років до нашої Світлички.

Вписове і інформації: тел.: (201) 779-6136

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ

1-ий Том драматичних праць ІВАНА Г. БАРЧУКА. 600 ст., в грубій оправі в сорочинці. З пересилкою $16.00 ☐

Також можете набути:

Midsummer's Madness, (Engl.), Olexander DE	2.50	☐
Let The Be Light, (Engl.), Olha Oddess	2.50	☐
Пісня серця, (укр.), Олександер ДЕ	5.00	☐
Під чужим небом, (укр.), Олександер ДЕ	3.00	☐
Живі легенди, (укр.), Олександер ДЕ	5.00	☐
Роздуми, (укр.), Олександер ДЕ	3.00	☐
Персона нон грата, (укр.), Олександер ДЕ	5.00	☐
Вогонь троянлний, (укр.), Олександер ДЕ	5.00	☐
Учитель, (укр.), Олександер ДЕ	5.00	☐
Пророк, (укр.), Олександер ДЕ	5.00	☐
У двох кольорах, (укр.), Олександер ДЕ	5.00	☐
Ваговість весни, (укр.), Олександер ДЕ	5.00	☐

Прошу надіслати мені відмічені книжки на адресу:

....

....

Долучую чека (Р. О.) готівкою.

CHAIKA PUBLISHING LTD.
50/52 Boscombe Road, LONDON W12 9HU, England

Микола Понеділок

Рятуйте мою душу

ПОВІСТЬ

Обкладинка та ілюстрації ЕДВАРДА КОЗАКА-ЕКО
Сторінок 503 • Ціна 8:00 дол.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку

Товариство Українських Інженерів Америки

яке веде оборонну акцію української науки, культури і їх носіїв

закликає своїх Членів взяти участь у

ВЕЛИКІЙ МАНІФЕСТАЦІЇ

в обороні прав України

в неділю, 18-го вересня 1977 р. в Ню Йорку, Н. Й.

•

ЗБІРКА о год. 12-ій дня (5-та Авеня і 58 вул.) Початок год. 1-ша по пол.

Головна Управа Т-ва Українських Інженерів Америки

Субота, 17 вересня 1977 року на СОЮЗІВЦІ

Субота, 17-го вересня 1977 року, год. 8:30 веч.

Недільна програма не відбудеться з уваги на МАНІФЕСТАЦІЮ в Ню Йорку в неділю, 18-го вересня 1977 р.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

— 25-РІЧЧЯ СОЮЗІВКИ —

Спеціяльна програма — виступи МИСТЦІВ і ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ П. МАРУНЧАКА з Монтреалю

Оркестра „РУШНИЧОК", яка гратиме під час забави

і вибір „МІСС СОЮЗІВКИ" НА 1978 РІК

Конферансьє — АНЯ ДИДИК — **Велика холоджена заля ВЕСЕЛКИ**

Телефон Союзівки — (914) 626-5641

УПРАВА СОЮЗІВКИ ЗАПРОШУЄ ВСІ „МІСС СОЮЗІВКИ" З ПОПЕРЕДНІХ РОКІВ ПРИБУТИ І ЗГОЛОСИТИ СВОЮ УЧАСТЬ ДЛЯ РЕЗЕРВУВАННЯ МІСЦЯ.

ВІДБУВСЯ ДЕНЬ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Лева Куделю й Теодора Сущика від СВУР-у й Анну Стот від Об'єднання Жінок ОЧСУ. По вечері усні привітання зложили: д-р Денис Квітковський від Проводу Українських Націоналістів, Ліда Бурачинська від СФУЖО, Христина Навроцька від СУА, Леонід Філь від ІСНО, Степанія Букшована від УККА, Степан Куропась від сеньйорів УНС, д-р Богдан Гнатюк від ЦУ ОДВУ, який рівночасно зложив від ЦУ $100 на кошти друку книжки та $150 на купно 10 примірників видання „Олени Теліги".

В мистецькій частині вечора виступила з сольоспівом Юля Шашировська при фортепіяновому супроводі Наді Чемеринської. Дальше виступив ансамбль бандуристок православного сестрицтва ім. Лесі Українки з Бавнд Бруку.

Святочну вечерю закінчив молитвою о. Богдан Левицький, парох Мекаду та парох Оселі і таборів УЗХ, та відспіванням „Боже Великий..." і „Не пора...".

Особливу увагу присутніх звертала Павлина Різник, яка була вдягнена в стилевий український народній стрій із Заліщик, який недавно привезла Лідія Белендюк з України й який в родині її мужа зберігся через кілька поколінь, та який вони тепер передають до музею Українського Золотого Хреста.

Напередодні Дня Олени Теліги відбувся 27-ий З'їзд УЗХ, який відкрила молитвою д-р Марія Квітковська. Президія в складі Наталі Іванів — предсідника, д-р Софії Карпінської й Олі Андрейко — заступниці, Валентини Мушинської й Михайлини Величко — секретарі, проводили сесіями. Ядром уваги з'їзду була допомога політв'язням, яку УЗХ провадить уже 10 років при допомозі Комітету Оборони й Фонду Допомоги УЗХ. Ця акція потребує поширення й посилення, бо з кожним днем зростають ряди потребуючих допомоги. У висліді з'їздових нарад і дискусії принято ряд стверджень, а саме, що основні заложення, цілі й завдання УЗХ, що їх оформили основоположниці УЗХ перед 46-ми роками — були червонохрестні-гуманітарні та що УЗХ і надальше стоїть на тих самих основах, хоч реалізація їх проходить в міру можливостей і життьових обставин. З'їзд УЗХ закликає свої Відділи пожвавити діяльність у реалізації основних завдань, а зокрема для оживлення суспільної опіки розгорнення видавничої праці й її фінансування, поширення виховної ділянки, бо є можність для УЗХ практично реалізувати цю ділянку в своїх літніх таборах УЗХ.

З учасниками З'їзду поділилася своїми враженнями з поїздки в Україну пані Ліда Белендюк. Павлина Різник зреферувала перебіг третього конгресу СФУЖО в Торонті та насвітлила його досягнення і недомагання.

27-ий З'їзд УЗХ привітав екзекутивний м-голова СКВУ дир. Микола Плавюк та заохочував жіноцтво УЗХ до продовжування видавничої праці. Почесними гостями З'їзду УЗХ були: голова СФУЖО Ліда Бурачинська, яка дала признання УЗХ за видання збірника „Олена Теліга", за ведення таборів молоді через 20 років та за 10-літню працю Комітету Оборони й Допомоги Політв'язням, як теж голова Об'єднання Православних Сестрицтв паніматка О. Селепина, яка привітала З'їзд і побажала дальшої успішної праці.

З'їзд виніс ряд резолюцій.

До нової Головної Управи ввійшли: д-р Марія Квітковська — голова, Павлина Різник, Анна Левкут, Ірина Варивода й Дарія Бойдуник — заступниці, Валентина Мушинська — секретар, Марія Семеген — касир, Раїса Куделя — організаційна, Оксана Генгало — виховна, д-р Софія Карпінська — культ. -освітна, Міра Повх — пресова, Наталія Іванів — суспільна опіка, Анна Кузик, Евстахія Ястрембська, Марія Громяк, Юлія Чайківська й Стефанія Семеген — вільні члени. До контрольної комісії вибрано: Анну Наконечну, Альбіну Чаповську, Михайлину Величко, Левку Крупку й Розалію Григорко.

ГЕЛЬСІНКСЬКІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

мами, на ці справи не було часу. Інший панеліст насамперед ствердив, що „проблема України висувається на перше місце", що він сам недавно мав нагоду побувати в Україні та розмовляти з деякими діячами культури (двох з них назвав поіменно) і він особисто переконаний, що всі і навіть найбільш рафіновані русифікаційні заходи совєтських верховодів в Україні не мають жадних виглядів на успіх. Проте, Гльсінкські домовлення і теперішня перевірка їх виконання в поодиноких країнах дає добру нагоду і можливість „поставити справу України в цілій ширині" перед світом і в самому Совєтському Союзі.

В дальшому перебігу конференції було ще два інші українські виступи.

Борис Потапенко, репрезентуючи Бюро Прав Людини СКВУ в Ню Йорку, звернув увагу на „парадокси" в заявах двох панелістів відносно Гельсінкських постанов, як і на парадокси в самих постановах відносно прав людини і народу. Цитуючи документи та відкликаючись на авторитетні заяви деяких державних мужів, зокрема державного секретаря Сайруса Венса, Потапенко ствердив, що ніхто не очікує від Гельсінкських домовлень якоїсь паніцеї на всі болячки країн і народів Східної Европи, але українські та інші народи Східної Европи борються за здійснення тих постанов і Америка повинна прислуховуватись цим народам, а не їх деспотичним поневолювачам.

Ствердження Потапенка прийняли приявні, включно з панелістами, оплесками.

І знову був припадок, що безпосередньо після Бориса Потапенка модератор дав слово пані Марії Душник, заступниці головного предсідника УНСоюзу (на що модератор і звернув увагу: „як, знову українець?"). Пані Душник бажала довідатись, чи американська делегація на конференції в Београді поробила відповідні заходи, щоб припинити сподіваний „філібустер" (намагання довгими і зайвими промовами не допускати до дебат і рішень) в дебатах над порушуванням прав людини.

Під час дебат та запитів і відповідей багато уваги присвячено справі заангажування в американській делегації кваліфікованих знавців з-поміж етнічних груп, акредитації представників тих груп в Београді, як і багатьом іншим суттєвим і практичним справам. Панелісти виявили, що справа складу американської делегації є виключно справою президента Картера, але американська делегація буде завжди відкрита та приділятиме повну увагу всім тим своїм співгромадянам, які прийдуть до Београду, як туристи. Зокрема звернено увагу на сильні „заходи безпеки" в Београді і та на югославські закони, які не дозволяють на будь-які самочинні збірання, пресові конференції, поширювання інформаційної літератури тощо.

З українців на цій конференції, крім згаданих Уляни Мазуркевич, Бориса Потапенка і Марії Душник, були приявні: головний предсідник УНС Йосип Лисогір, головний предсідник УНПомочі Володимир Мазур, редактор „Українського Квартальника" д-р Володимир Душник, д-р Богдан Федорак та ред. А. Драган.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найкращою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Гості із Мюнхену...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

мацію про українське життя у Західній Европі, але й схарактеризує сучасний стан у найосновніших проблемах. Будуть виставлені по одному примірникові газети й журнали, які сьогодні виходять в Західній Европі.

Доповідач д-р В. Маруняк склав матуру в українській гімназії в Модржанах біля Праги (Чехія) 1939 р. Закінчив Школу Політичних Наук та студії на Карловому університеті в Празі. Член Головної Управи УНО і редактор „Українського Вісника" в Берліні (1947-49), представник ЗУАДКомітету, редактор „Українського Слова" в Парижі, опісля член Української редакції радіо „Свобода" в Мюнхені. Здобув докторат на УВУ. Дисертація: „Українська еміграція в Німеччині та Австрії 1945-1970".

У другій частині програми дружина доповідача відома співачка п-і Наталя Наталенко-Маруняк відспіває 9 українських романсів і настроєвих пісень при фортепіяновому супроводі проф. Зої Маркович. Перших п'ять творять т. зв. осінній цикл виступу: „Багряний лист", „Тихий смуток смерек", „Каштани падають", „Осіннє листя" і „Цвітуть осінні тихі небеса", а інші: „Ми підем, де трави похилі", „Три поради", „Подай крилята" і „Мамині руки". Музика переважно: О. Білаш, Майборода і І. Шамо.

Співачка Наталя Наталенко-Маруняк народилася в таборі інтернованих армії УНР в Польщі. Закінчила Інститут для дівчат в Перемишлі і торговельну школу. Відтак переїхала на Захід. Тепер вона є національною секретаркою української ІМКИ в Німеччині і заступником голови Т-ва Сприянників УНРаді в Німеччині.

Як співачка з успіхом виступала на французьких, англійських і німецьких мистецьких вечорах. Недавно у програмі для відзначення 85-річчя життя і 60-річчя священства Блаженнішого Патріярха Української Католицької Церкви у Мюнхені, як про це подала „Свобода".

Панство Маруняки протягом короткого перебування в Америці матимуть виступи в Детройті, Торонті, Ню Йорку. Перший їхній виступ буде у Філядельфії, де філядельфійські українці матимуть нагоду почути доповідь про українців, які не виїхали за море, а теж почути пісні з нескореної України.

Про виступи співачки появилися прихильні рецензії в українській та німецькій пресі, зокрема в газетах „Фольксцайтунг", „Шлях Перемоги" та в „Українському Слові".

СКАНДИНАВСЬКІ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

фічному університеті) знає про могилу під Полтавою. Ще раніше, наскільки вона була поінформована, шведський амбасадор у Москві робив старання у совєтському уряді, щоб дістати дозвіл опікуватися могилою своїх земляків під Полтавою, але совєтські власті дали йому до зрозуміння, що вони цього собі не бажають, бо самі піклуються тією могилою. Крім того, шведська опіка тією могилою на думку совєтських бюрократів була б актом втручання у „внутрішні справи СССР", на що совєти, очевидно, аж ніяк не можуть дозволити...Так нам сказала мадам Анна. Як там воно було чи є тепер в дійсності — не знаємо. Не зашкодило б у цій справі звернутися безпосередньо до шведського уряду.

Із усіх скандинавських країн, кошти перебування у Швеції найвищі. Обід, за який у Ню Йорку платять 5—6 долярів, в Стокгольмі коштує 12—15 дол. Хоча голодних чи жебраків тут ніде не видно, але у вітринах дуже мало можна побачити щось із споживчих продуктів. Правда, заробітки людей ніби дуже високі. Подібно, як і в Данії, мінімальна платня виносить 5 дол. на годину, тобто, майже двічі більша ніж у ЗСА. Все було б добре, якби не те, що все тут у два-три рази дорожче, ніж у ЗСА. Продукти дорожчі принаймні втричі, промислові вироби — принаймні в два рази, ніж у ЗСА. Тому, не робіть жадних плянів на „шапінг" у Скандинавських країнах, якщо плянуєте відвідати цю частину Европи. Все тут не тільки значно дорожче, але й гіршої якости й матимете менший вибір. Найкращою країною для купівлі — були і є таки З'єднані Стейти Америки

Нарешті, не можу не згадати про одне велике розчарування у Швеції. Хоч у пресі проскакували повідомлення, що у Швеції проживає невелика кількість українців, проте всі наші старання нав'язати контакт з будь-якою українською „душею" не мали жадного успіху... В телефонній книжці Стокгольму — жадної згадки про щонебудь українське...Чи дійсно там нема жадної української „душі"? Принаймні мені не пришлось нікого з українців зустріти.

ЮВІЛЕЙНИМ КОНҐРЕСОМ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

діопрограми „Голосу Євангелії в Україну", паст. О. Бондаренко якнайсердечніше вітав Ювілейний Конгрес і передав до відома всіх, що недавно зустрів сорок вісім прибулих з-за Залізної заслони віруючих баптистів, які засвідчили, що „75% віруючих в Совєтському Союзі знаходяться на Україні", потверджуючи свідчення відомих бл. п. пресвітерів московської церкви паст. А. Карева та паст. А. Жидкова, всупереч сучасному статистичному фальшуванню „Інтернаціонального Відділу ВСЄХБ" у Москві, який напередодні Ювілейного Конгресу Українського Баптистського Руху розіслав по всьому світі спеціяльний „Інформаційний бюлетень" про баптистів України і в ньому неправильно інформував вільний світ не лише відносно „повної свободи релігії" за Залізною заслоною, а в Україні зокрема, але і про „Кіровоградську Церкву, яка є колискою Баптистського Братства в Україні й буде обходити в цьому році свято 10-річчя", яке, до речі, є річницею охрищення першого російського баптиста Нікіти Вороніна в Тифлісі на Кавказі 1867 р., а далі, зовсім неправильно інформує, що „тепер більше як сорок відсотків всього братства в нашій країні є в Україні". Отже, коли б узяти за правдиві дані паст. Карева з 50-их років і теперішні дані Інтернаціонального Відділу ВСЄХБ, то воно вказує на зменшення віруючих в Україні з 75% на 40% і свідчить про те, що з України протягом двадцяти років державний атеїзм виарештував і засудив на смерть, концтабори, психушки й на вигнання поверх 200,000 українських баптистів.

Привітати Ювілейний Конгрес особисто прибули представники від Генеральної Асоціяції Регулярних Баптистських Церков у ЗСА та Американської Ради Християнських Церков, з-поміж яких д-р Дж. М. Стовел передав палкі привіти й побажання дальших успіхів у перемозі з Христом, а паст. Б. Р. Біско виголосив проповідь, підкреслюючи необхідність невідступно триматися фундаментальних принципів віри в переможній боротьбі проти атак модерного безбожництва та проти підступного релігійного модернізму, метою яких є створення й осягнення масового відступництва народів світу від Бога. Останній був модератором панелю на телевізійній програмі, переданій по всій Америці на мережі ЕнБіСі в неділю 3-го липня ц.р. при співучасті д-ра Дж. Гесса та паст. О. Р. Гарбузюка, на якій обговорювалися „Права Церкви" та „Права Людини" в Совєтському Союзі. Програма була показана на Конгресі в суботу вечором для всіх, хто не мав змоги бачити її на телебаченні.

Між численними привітаннями письмовими були назначення представників для привітів від білоруських, російських і польських баптистів. Паст. д-р Іван Кмета Єфимович, крім особистого привітання, перечитав свою поему „Роздуми Ювілейні", присвячену на 125-річчя початків Євангельсько-баптистського руху в Україні. З-поміж чотирьох представників баптистів з рідних земель якнайсердечніші вітання й побажання успіхів передав представник переслідуваної Баптистської Церкви України. Він ствердив, що окупаційний режим України тримає всі ділянки життя людей у своїй контролі й що, справді, там немає жадної свободи для віруючих у Бога. Безбожники завдали дуже великих страждань для Христової Церкви, але вони не можуть її перемогти, бо вона жива і діяльна. На місце одного вбитого віруючого навертаються сотки й тисячі людей до Бога. Найкраще витреновані атеїстичні пропагандисти є цілком безсилі проти сили дії Святого Духа в серцях людей. Одинокий засіб безбожників проти правдивих християн — це жорстокий, безжалісний терор.

Інший представник з України заявив: „Я радий бути сьогодні між Вами і також разом з Вами святкувати велике історичне свято 125-річчя Українського Баптистського Руху", що присутні на Ювілейному Конгресі з великим одушевленням прийняли рясними оплесками.

Пастор Олекса Р. Гарбузюк, голова Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства в імені Ювілейного Конгресу 125-річчя Українського Руху відзначив редактора Михайла Подворняка Грамотою Признання за його взірцеву літературну працю як поета, редактора, визначного письменника і довголітнього голову Видавництва „Дорога Правди", а композитора Сергія Бичковського відзначив Грамотою Признання за його великий вклад у скарбівницю української євангельської музики. Відзначені отримали гонорар по п'ятсот долярів кожний. Присутні на Ювілейному Конгресі одобрили той жест вставанням і рясними оплесками.

Євангельський композитор С. Бичковський видав спеціяльний ювілейний співаник своїх хорових композицій „Пісні Ласки" і зарядив продавати його під час Ювілею по зниженій ціні. Паст. Іван Беркута — голова Ювілейного Літературного Комітету написав брошуру з нагоди Ювілею 125-річчя Українського Баптистського Руху: „Українська Баптистська Церква". У ній він з'ясовує історію та досягнення українських баптистів. Всеукраїнське Євангельсько-Баптистське Об'єднання Молоді видало спеціяльний Ювілейний Бюлетень. А паст. В. Домашовець виголосив ювілейний реферат: „Побудова Української Баптистської Церкви", у якому заторкнув такі аспекти як історичний, догматичний, принципний, соціяльний, державний, структурний, науково-теологічний, фундаментальний, народний, духовний тощо, якими керується Христова Церква.

У резолюціях Ювілейний Конгрес одноголосно одобрив змагання Українського Баптистського Братства до посилення євангелізації, піднесення духовного життя, стояння на фундаментальних принципах віри, підтримування переслідуваного Братства на рідних землях, обстоювання права на свободу сумління, слова та руху. Конгрес домагається у дальшій резолюції звільнення паст. Георгія П. Винса з ув'язнення для вільного життя в Україні або вільного виїзду до ЗСА чи Канади, обіцяючи йому та його родині тут повне забезпечення. Ювілейний Конгрес домагається припинення зловживання психіятрії як засобу репресії оборонців прав людини і віруючих в Бога та звільнення їх з психіятричних в'язниць у СССР. Конґрес Ювілею 125-річчя Українського Баптистського Руху схвалив резолюцію, у якій висловлено особливе признання Раді Церков Євангельських Християн Баптистів за надрукування українського євангельського співаника і Нового Заповіту українською мовою і виразив глибоке невдоволення з того, що ВСЄХБ у Москві не постарався ані разу про видання українського духовного журналу, співаників і Нових Заповітів або Біблій українською мовою, а, до речі, дискримінує українських баптистів, накидаючи українським віруючим КГБ-івську вимогу, щоб Богослуження в зареєстрованих Церквах України велися російською мовою для цілковитого зросійщення українського народу. Схвалено особливу подяку гостюючій Українській Баптистській Церкві в Чікаго за прийняття Конгресу, а Ювілейним Комітетам за взірцеве виконання завдань для успішного його переведення. З ентузіязмом одобрено привітання від Ювілейного Конгресу віруючим в Україні, президентові ЗСА Джімі Картерові, президентові УНР в екзилі М. Лівицькому, СКВУ, УККА, КУК, НТШ, УНС, УРС та багатьом громадським установам і релігійним організаціям.

У підсумок з особливим підкресленням потрібно ствердити, що намічена головна мета й назначені об'єктиви у відзначенні Ювілею 125-річчя Українського Баптистського Руху таким величавим Конгресом у обставинах чужини далеко від рідних земель України були якнайуспішніше досягнені й, з того огляду, саме ювілейне святкування українські баптисти в діяспорі й в Україні вважають одним із своїх найбільших свят — Величним Святом Перемоги з Христом.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 17-го ВЕРЕСНЯ 1977 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні Загальні Збори Т-ва Дністер 361 Відд. о год. 4-ій по пол. в УНДомі, кім. ч. 22. На порядку нарад: звіти уступаючої Управи, К. Комісії, вибір нової Управи та плян праці на 1978 р. Проситься чл. прибути. Якщо на означений час не буде передбаченого статутом кворум, то Збори відбудуться годину пізніше при кожній скількості присутніх. — М. Пізнак, предс., П. Кучма, рек. секр., І. Пригода, касир.

СУБОТА, 17-го ВЕРЕСНЯ 1977 р.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва ім. гет. І. Мазепи 183 Відд., о год. 6-ій по пол. в УНДомі при вул. Мартін. Проситься чл. прибути на збори та відібрати дивідендові чеки. — Д. Кошильовський, гол., Б. Фидорчук, секр., П. Залуга, фін. секр.

НЕДІЛЯ, 18-го ВЕРЕСНЯ 1977 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд. о год. 2-ій по пол., в залі Укр.-Амер. Клюбу при 292 Hudson Ave. Проситься чл. прибути, вирівняти вкладки. — К. Шевчук, предс., Т. Кубарич, секр., С. Мартинюк, кас.

ТАРЗАН, Ч. 7818. Тарзан міркує

Тут діється щось непевне... Ця гармата?... Ті однострої?...

Тут посеред Джунглів?.. Чому вони стріляють до літаків?...

Хіба, що вони стараються скрити щось від зовнішнього світу...

Треба мені розглянутися...